

Laidiens: 07.07.2016., Nr. 129

Oficiālās publikācijas Nr.: 2016/129.4

Ministru kabineta noteikumi Nr. 427

Rīgā 2016. gada 5. jūlijā (prot. Nr. 33 8. §)

Noteikumi par valsts pensijas piešķiršanas, pārrēķināšanas un izmaksas nosacījumiem un kārtību

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par valsts pensijām"
28. panta trešo daļu*

I. Vispārīgais jautājums

1. Noteikumi nosaka likumā "Par valsts pensijām" (turpmāk – likums) noteiktās valsts pensijas (turpmāk – pensija) piešķiršanas, pārrēķināšanas un izmaksas nosacījumus un kārtību.

II. Pensijas piešķiršana

2. Lai pieprasītu pensiju, persona iesniedz Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā (turpmāk – aģentūra) iesniegumu pensijas piešķiršanai (var izmantot tīmekļvietnē www.vsaa.lv ievietoto veidlapu), norādot šādas ziņas:

- 2.1. pensijas pieprasītāja vārds, uzvārds;
- 2.2. personas kods (ja ir, arī citas valsts identifikācijas vai sociālās apdrošināšanas numurs);
- 2.3. dzīvesvietas adrese Latvijā (ja dzīvo ārvalstī, adrese ārvalstī);
- 2.4. tālruņa numurs vai elektroniskā pasta adrese;
- 2.5. pensijas pieprasīšanas datums un pensijas veids;
- 2.6. kredītiestādes vai pasta norēķinu sistēmas konta numurs vai norāde, ka pensiju vēlas saņemt ar piegādi dzīvesvietā (norādot adresi);
- 2.7. informācija par nodarbinātību Latvijā vai ārvalstīs uz pensijas pieprasīšanas dienu;
- 2.8. informācija par citas institūcijas vai citas valsts pensijas/pabalsta saņemšanu;
- 2.9. informācija par apdrošināšanas periodiem citās Eiropas Savienības (ES) vai Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) dalībvalstīs vai valstīs, ar kurām Latvijai noslēgti līgumi par sadarbību sociālās drošības jomā;
- 2.10. iesniegumam pievienotie dokumenti vai dokumenti, kuri vēl tiks iesniegti papildus;
- 2.11. cita informācija, kas var ietekmēt pensijas piešķiršanu vai izmaksu;

2.12. lēmuma saņemšanas veids.

3. Ja ar šo noteikumu 2. punktā minēto iesniegumu pieprasa apgādnieka zaudējuma pensiju vai tās daļu, par apgādājamo un mirušo apgādnieku norāda šādas ziņas:

3.1. vārds, uzvārds;

3.2. personas kods (ja ir, arī citas valsts identifikācijas vai sociālās apdrošināšanas numurs);

3.3. dzīvesvietas adrese Latvijā (ja dzīvo ārvalstī, adrese ārvalstī);

3.4. informācija par citas institūcijas vai citas valsts pensijas/pabalsta saņemšanu;

3.5. informācija par mirušā apgādnieka apdrošināšanas periodiem citās Eiropas Savienības (ES) vai Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) dalībvalstīs vai valstīs, ar kurām Latvijai noslēgti līgumi par sadarbību sociālās drošības jomā.

4. Ja personai ir iecelts aizbildnis vai aizgādnis, iesniegumu pensijas piešķiršanai un nepieciešamos dokumentus iesniedz aizbildnis vai aizgādnis, pamatojoties uz dokumentiem, kas apliecina aizbildnības vai aizgādības faktu un tiesību apjomu. Šādā gadījumā iesniegumā norāda ziņas gan par sevi, gan par pensijas pieprasītāju.

5. Iesniegumu pensijas piešķiršanai persona var iesniegt klātienē (uzrādot personu apliecinošu dokumentu), elektroniski (parakstītu ar drošu elektronisko parakstu) vai izmantojot valsts pārvaldes pakalpojumu portālu www.latvija.lv. Pensijas pieprasītājs vai šo noteikumu 4. punktā minētā persona ar parakstu apliecina, ka iesniegumā minētā informācija ir patiesa, izņemot gadījumus, kad iesniegumu iesniedz, izmantojot portālu www.latvija.lv.

6. Iesniegumam pievieno dokumentus, kas apliecina tiesības uz attiecīgo pensiju, ja pensijas piešķiršanai nepieciešamā informācija nav aģentūras rīcībā:

6.1. dokumentus, kas apliecina likuma pārejas noteikumu 1. un 2. punktā noteiktos pensijas pieprasītāja vai mirušā apgādnieka (apgādnieka zaudējuma pensijas gadījumā) darba un tam pielīdzinātos periodus, kas uzkrāti līdz 1995. gada 31. decembrim;

6.2. dokumentus, kas apliecina līdz 1995. gada 31. decembrim veikto darbu, kas saistīts ar sevišķi kaitīgiem un sevišķi smagiem vai kaitīgiem un smagiem darba apstākļiem, ja vecuma pensiju pieprasa likuma pārejas noteikumu 10. un 60. punktā noteiktajos gadījumos;

6.3. dokumentu, kas apliecina politiski represētās personas vai nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, ja vecuma pensiju saskaņā ar likuma pārejas noteikumu 29.² punktu pieprasa politiski represētā persona vai nacionālās pretošanās kustības dalībnieks un nepieciešamā informācija nav iekļauta Iedzīvotāju reģistrā;

6.4. dokumentu, kas apliecina Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieka statusu, ja vecuma pensiju saskaņā ar likuma pārejas noteikumu 29.¹ punktu pieprasa Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieks;

6.5. ja vecuma pensiju pieprasa saskaņā ar likuma 11. panta ceturto daļu vai pārejas noteikumu 10. punktu:

6.5.1. dokumentu, kas apliecina, ka bērns likumā noteiktajā periodā ir bijis atzīts par bērnu ar invaliditāti, ja aprūpēts bērns ar invaliditāti;

6.5.2. dokumentu par aizbildnības nodibināšanu un aizbildņa pienākumu pildīšanas periodu, ja bērnu aprūpējis aizbildnis;

6.5.3. aģentūrai ir tiesības pieprasīt dokumentus, kas apliecina bērna aprūpi likumā noteiktajā periodā, ja iesniegtie dokumenti un aģentūras rīcībā esošā informācija rada šaubas par bērna atrašanos vecāka (vecāku) aprūpē;

6.6. ārsta speciālista (endokrinologa) slēdzienu, ka anatomiskā defekta, t. i., maza auguma (sievietēm augums ne lielāks par 120 cm un vīriešiem ne lielāks par 130 cm) cēlonis ir slimība (hipofizārais nanisms), kuras dēļ personai ir funkcionāli traucējumi, ja vecuma pensiju saskaņā ar likuma pārejas noteikumu 10. punktu pieprasa līluputs vai punduris;

6.7. ārsta speciālista (oftalmologa) slēdzienu, ka persona ir neredzīga, ja vecuma pensiju saskaņā ar likuma pārejas noteikumu 10. punktu pieprasa neredzīgais;

6.8. dokumentus, kas apliecina izdienas stāžu nolikumā "Par izdienas pensijām" noteiktajā profesijā līdz 1998. gada 31. decembrim, ja saskaņā ar likuma pārejas noteikumu 12. punktu persona pieprasa izdienas pensiju. Ja, pieprasot izdienas pensiju, persona ir nodarbināta, persona papildus iesniedz darba devēja izziņu par profesiju, kurā tā ir nodarbināta, ja šādas informācijas nav aģentūras rīcībā;

6.9. pieprasot apgādnieka zaudējuma pensiju, papildus iesniegumam un šo noteikumu 6.1. apakšpunktā minētajiem dokumentiem iesniedz šādus dokumentus:

6.9.1. dokumentus, kas apliecina apgādnieka miršanas faktu un apgādājamā radniecību ar mirušo apgādnieku, ja nepieciešamā informācija nav iekļauta Iedzīvotāju reģistrā;

6.9.2. izglītības iestādes izziņu, ja apgādnieka zaudējuma pensiju pieprasa persona, kura ir vecāka par 18 gadiem, bet nav sasniegusi 24 gadu vecumu un iegūst vispārējo, profesionālo vai augstāko izglītību pilna laika klātienē;

6.9.3. dokumentu, kas apliecina, ka invaliditāte iegūta līdz 18 gadu vecumam, ja pensiju pieprasa apgādājamais, kuram noteikta invaliditāte līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai;

6.9.4. dokumentu, kas apliecina, ka mirušā darbnespējīgiem brāļiem, māsām vai mazbērniem nav darbspējīgu vecāku, ja pensiju pieprasa kāda no šīm personām.

7. Pensijas pieprasītājs iesniedz dokumenta autora vai notāra apliecinātu dokumenta kopiju vai uzrāda dokumenta oriģinālu.

8. Iesniegumu pensijas piešķiršanai iesniedz ne agrāk kā vienu mēnesi pirms dienas, kad rodas tiesības uz pensiju, izņemot gadījumu, ja iesniegumu iesniedz citas Eiropas Savienības (ES) vai Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) dalībvalsts vai tādas valsts kompetentajā institūcijā, ar kuru noslēgts līgums par sadarbību sociālās drošības jomā.

9. Ja nepilngadīga persona ir ievietota bērnu aprūpes iestādē, iesniegumu un dokumentus pensijas pieprasīšanai iesniedz iestādes vadītājs kā bērna aizbildnis, iesniegumā norādot uz bērna vārda atvērtā konta numuru.

10. Ja persona atrodas ieslodzījuma vietā, ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā vai ilgstoši (ilgāk par diviem mēnešiem) uzturas ārstniecības iestādē, iesniegumu pensijas piešķiršanai un nepieciešamos dokumentus var iesniegt ar attiecīgās iestādes administrācijas starpniecību.

11. Ja persona ilgstošas slimības dēļ (ilgāka par diviem mēnešiem), kuru apliecina ārsta vai ārsta palīga iesniegtais dokuments, vai persona ar I grupas invaliditāti nevar izmantot šajos noteikumos minētos iesnieguma un pensijas piešķiršanai nepieciešamo dokumentu iesniegšanas veidus, iesniegumu var iesniegt ar pašvaldības sociālā darbinieka vai citas personas starpniecību.